

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **M. G.**
zastoupen Mgr. Josefem Blažkem, advokátem,
sídlem nám. J. Žižky 39/2, 792 01 Bruntál, Česko

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2019, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 11. 1. 2020 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti svému prvostupňovému rozhodnutí ze dne 22. 8.

2019, č. j. X a řečené prvostupňové rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o změnu výše invalidního důchodu, potvrdila.

2. Napadenému rozhodnutí žalobce v žalobě vyčítal předně skutečnosti, že bylo vydáno na podkladě posudku vzniknuvšího bez toho, aby jej posudkový lékař osobně vyšetřil, kdy tento rozhodoval pouze na základě dokumentace. Ve výpisu takto použité dokumentace navíc absentují rentgenové snímky, ze kterých by bylo nejlépe možno zjistit katastrofický stav kyčlí a končetin žalobce. Dále žalobce uvádí, že si nedovede představit zaměstnání, ve kterém by mohl často střídat polohy (stoj, sed a leh) tak, jak to bolesti, kterými trpí, vyžadují. Rovněž každodenní doprava do zaměstnání, ať již veřejnou dopravou nebo docházka pěšky na vzdálenost přesahující 150 m, je pro řečené bolesti prakticky nemožná. Závěrem vyjádřil své pochyby o tom, zda posuzující lékař byl atestovaným ortopedem.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že nikoli specializovaný ortoped, ale pouze lékař s odborností v oboru posudkového lékařství je způsobilý činit závěry stran dopadu zdravotního postižení žalobce na jeho pracovní potenciál. Rovněž tak skutečnost, že při hodnocení zdravotního stavu nedošlo k vlastní prohlídce žalobce, není na závadu, neboť úkolem posudkových lékařů není zjišťovat primární klinické poznatky.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 10. 12. 2019 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce se vyučil obuvníkem. Následně pracoval převážně v oboru, jinak rovněž jako jeřábník, strážný a dělník v textilní výrobě. Žalovaná rozhodla dne 22. 8. 2019 výše uvedeným prvostupňovým rozhodnutím na základě posudku lékařky OSSZ Bruntál, vypracovaného dne 24. 6. 2019. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti byl označen stav po vrozené těžké dysplazii pravého kyčelního kloubu s rozvojem *postdysplastické* artrózy s těžkým omezením hybnosti v pravém kyčelním kloubu. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 9d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 50 % a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu bylo přistoupeno ke zvýšení podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 60 %. Po podání námitek vypracoval lékař ČSSZ pro účely napadeného rozhodnutí dne 3. 12. 2019 nový posudek. V tomto bylo jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označeno ztuhnutí pravého kyčelního kloubu. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 9d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 50 % a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu bylo přistoupeno ke zvýšení podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 60 %.
6. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 19. 8. 2020, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat se zadáním, aby se posudková komise zabývala procentní mírou poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy k 10. 12. 2019, soud zjistil, že posudková komise

ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře s odborností ortopedie a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. d. p.“), kdy konkrétně šlo o invaliditu druhého stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) z. d. p. Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je tuhnutí pravého kyčelního kloubu se zkratem pravé dolní končetiny o 1,5 cm, po opakovaných operacích pravého kyčelního kloubu, komplikováno chronickou osteomyelitidou. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 9d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 50 % a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu bylo přistoupeno ke zvýšení podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 60 %. Posudková komise dodala, že provedla osobní vyšetření žalobce odborným atestovaným ortopedem a na její žádost bylo rovněž provedeno nové rentgenové vyšetření, kdy při něm pořízené snímky posudková komise zhodnotila. Potíže uvedené v žalobě jsou odůvodnitelné zjištěnými diagnózami.

7. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
8. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti,

- 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
9. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností ortopedie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby.
10. Podle § 39 odst. 1 z. d. p. *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
11. Podle § 39 odst. 2 písm. b) z. d. p. *[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně.*
12. Vycházejí tedy z výše řečeného posudku, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobcova zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v druhém stupni, protože jeho pracovní schopnost poklesla o 60 %. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalované odpovídalo t. č. zdravotnímu stavu žalobce a je zákonné.
13. Stran žalobcových námitek ohledně odbornosti posudkového lékaře žalované a skutečnosti, že tento lékař žalobce osobně nevyšetřil, soud konstatuje, že osobní vyšetření by mělo být dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. 4 Ads 188/2015 – 31) pravidlem v případě posudkových komisí. Součástí těchto je ze zákona (ustanovení § 16b odst. 1 OPSZ) jak posudkový lékař (na pozici předsedy) tak odborný lékař (na pozici dalšího lékaře). Jednání je tedy fyzicky přítomen lékař odborně způsobilý získat osobní prohlídkou žalobce primární klinické poznatky způsobilé stát se podkladem pro posouzení dopadu zdravotního postižení žalobce na jeho pracovní potenciál a rovněž je zde přítomen druhý lékař, který je odborně způsobilý řečený dopad posoudit. Tím se však situace před Posudkovou komisí MPSV ČR zásadně odlišuje od způsobu, jakým je posuzován zdravotní posudkovými lékaři žalované. Zde rozhoduje v obou stupních lékař toliko jediný a to lékař s odborností posudkové lékařství. Tento je pak ve většině případů v zájmu odborného zjištění primárních klinických poznatků odkázán na nálezy ošetřujících odborných lékařů žalobce (srov. ustanovení § 8 odst. 8 a 9 OPSZ), byť zákon připouští, aby vycházel i z výsledků vlastního vyšetření. Zodpovědnost za zjištění primárních klinických poznatků je v řízení před žalovanou tedy přesunuta zejména na ošetřující odborné lékaře, jejichž odborných závěrů pak posudkový lékař využije k posouzení dopadu zdravotního postižení, ke kterému má požadovanou odbornost on sám. Skutečnost, že lékař žalované osobně nevyšetří žalobce, stejně jako to, že k tomu případně ani nemá potřebnou odbornost, tedy nemá na kvalitu jeho posudku vliv, neboť zásluhou ošetřujících odborných lékařů disponuje posudkový lékař informacemi potřebnými

pro posouzení. Vycházela-li tedy žalovaná z takového posudku, nejednala nezákonně. Konečně, závěry, ke kterým posudkový lékař dospěl, jsou shodné se závěry posudkové komise, kde již lékař s odborností ortopedie byl přítomen a žalobce vyšetřil.

14. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 7. října 2020

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně